

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Városi közgyűlés után.

A tegnap lezajlott városi közgyűlés tanulságai szembeszökők.

A debreceni függetlenségi és 48-as párt városatyái tagjai nem készültek elő erre a közgyűlésre úgy, a mint nagyobb fontosságú közgyűlésekre szoktak, a szakbizottságokba való jelöléseknél általában elfogadták a városi tanács vezetősége meghallgatásával proponált névsort, a más pártbeli jelöltek ellen kifogásokat nem tettek, a választások érdekében nagyobb agitációt nem fejtettek ki.

Ellenjelöltet nem állítottak, kivéve Domahidy Elemért, mint gazdaembert, a közigazgatási bizottságba s egy jelöltet töröltek a jog- és pénzügyi bizottságból.

A közgyűlés 19 szavazatkülönbséggel Domahidy ellenjelöltjét választotta meg s bent maradt a jog- és pénzügyi bizottságban a másik városi párti jelölt is.

Eltekintve Domahidy Elemér érdemes személyétől, aki csupa véletlenségből került a két párt erőpróbájának ütköző pontjába, a tegnapi közgyűlési eredménynek nagyobb fontossága nincs, inkább tájékozódás akart ez lenni a jövőre. De mint ilyen, figyelemreméltóan, érdemes arra, hogy levonjuk belőle a következtetéseket.

*

19 szóval kisebbségben maradt a függetlenségi párt az erőmérkőzésnél. Ez tény, a mit nincs okunk letagadni, mert mi valótlanságokkal nem harcolunk. Ezzel szemben megállapítottuk, hogy huszonhét olyan függetlenségi párti polgártársunk maradt el a közgyűlésekről, a kikre minden fontosabb kérdésben számíthatunk, míg a városi pártnak alig 5—6 embere nem volt jelen. Természetesen nagyon sokan voltak távol a pártönkivüli városatyák, akikre biztosan egyik párt sem számíthat még, a mai állapotok mellett.

A városi tanács és tisztikar tulajdonképpeni többsége (bizony majdnem egész tömegében) a városi párttal szavazott. Ime a rideg szám adatok, a melyek minden ékesszólásnál szebben beszélnek.

*

A múlt év legutolsó közgyűlésén 30 szavazattal volt többségben a függet-

lenségi párt ellenzéke. Azóta a városatyái választásánál számban erősen gyarapodott ez az ellenzék. És ime a többsége meg is esett.

Pedig a függetlenségi-párt szervezeti megerősítésének előmunkálatai még a kezdet kezdetén vannak, a különböző félreértések, visszavonások elsimításán még most buzgólkodnak az arra érdemesek, a városi tanács és tisztikar szívében még élnek bizonyos nézeteltérések miatti, indokolatlan keserőségek.

*

Aki következtetni tud a való tényekből, az ezek után magától is kitárlja, hogy mi a teendő. Az amit mi számtalanszor hangoztattunk s aminek már is meg volt a maga valamelyes eredménye, pedig huzadrésze sem történt annak, a minek történnie kell.

A függetlenségi párt erejét megacélozni, a visszavonásokat a pártkebelében kiirtani, a vezetésben felszabadítani az újabb erőket, szervezni és csak szervezni a pártot.

Akkor újból az az erő, az a hatalom lesz a függetlenségi-párt, ami a múltban volt s a minek az ősi magyarság eme fontos gócpontjain lennie kell a közel jövőben. És amilyen, — ez a mi legteljesebb meggyőződésünk, kétséget kizáró módon lesz is.

A darabontok megbélyegzése

A képviselőház üléséből.

Ma végre a Ház elé került a lapokból nagyjában ismeretes darabont megbélyegző indítvány.

Visontai Soma, az igazságügyi bizottság előadója minden indokolás nélkül, egyszerűen tudomására hozta a Háznak, hogy a bizottság elkészítette indítványát, amelyet most szétosztás és kinyomatás céljából a Ház elé terjeszti az indítványt, rámutat arra, hogy a Fejérváry kormány parlamenti támasz nélkül akart kormányozni és szembe helyezkedve a többség akaratával, az alkotmányos élet fundamentumait megtámadta.

Fejérváry és társai saját nemzetüknek lettek ellenségeivé, de megsértették a királyi tekintélyt is, amidőn a törvényhozás mellőzésével kizárólag a királyi hatalomra kívánták kormányzatát alapítani. Ezáltal a királyt a nyílt alkotmányvétség katasztrófájához vitte közel.

Szövetkeztek a nemzet ellenségeivel, a kiméletlen demagógia eszközeihez folyamodtak, felszították az osztályharcot, megfizetett sajtó útján igyekeztek a közvéleményt megtéveszteni.

Ezek elégséges okok arra, hogy a Fejérváry kormányt vád alá lehessen helyezni.

A Ház azonban, az uralkodóval kötött paktum értelmében nem kíván a törvény által nyújtott megtorlással élni és így csupán a nemzet lelkiismeretének megítélésére bizza, Fejérváry Géza, Kristóffy József, Lányi Bertalan, Vörös László, Bihar Ferenc, Lukács György, György Endre, Kovácsévich István, Felitich Arthur báró, Hegedűs Ferenc, Papp Béla darabont miniszterek neveinek megbélyegzését.

A Ház a bizottság ezen javaslatát elfogadta.

Nagy György szóvá teszi, hogy az ő hasonló tárgyú indítványa most már tulajdonképpen tárgytalan, noha ő nemcsak megbélyegzést, hanem elítélést is kért. A Ház határozatában megnyugszik, kéri azonban az ő ellenindítványának is a kinyomatását.

A Ház ehhez nem járult hozzá. Ezután áttértek a földadóreform tárgyalására, melyről lapunk más helyén adunk tudósítást.

Városi közgyűlés.

Szakbizottságok megalakítása.

150.000 korona népszanatóriumra.

Debreczen város tegnap tartotta ebben az évben első közgyűlését, amelyen az új városatyák is megjelentek.

A közgyűlésen megalakították a szakbizottságokat, a hol harcba szálltak egymással a pártok. Tulnyomó részben a régi bizottsági tagokat választották meg újra.

A közgyűlés megszavazott a népszanatórium számára 150.000 korona hozzájárulást teljes egyhangúsággal. — Tudósításunk a következő:

A közgyűlés megnyitása.

Fél négy órakor nyitotta meg Weszprémy Zoltán főispán a közgyűlést. Rövid beszédben üdvözölte a törvényhatósági bizottsági tagokat, üdvözölte különösen azokat, akiket a múlt év december 29-én választottak be a bizottságba. Kéri a bizottság ezen tagjait, hogy teljes erővel és a régi tagokkal vállalva munkálkodjanak a város érdekében. A választási harcok lezajlottak, véget ért a küzdelem s ennek megszűnése után meg kell szűnnie a pártoskodásoknak is. Egy cél, egy érdek lebegjen a bizottság szeme előtt: a város érdeke, melyet jóakarattal tartson szem előtt a bizottság minden tagja. Mielőtt a közgyűlést megnyitotta volna, kifejezést adott annak a súlyos veszteségnek, mely a törvényhatósági bizottságot Szabó Kálmán halálával érte, aki a bizottságnak szeretett és köztiszteletben álló tagja volt. Indítványozza, hogy amikor először ül össze a haláleset óta a bizottsági közgyűlés, fejezzék ki

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, vattadékok, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindkét értéket utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárban — Ára üvegenként 4.— korona.

az elhalt érdemeinek jegyzőkönyvi elismerését. Miután a közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt, a főispán a tárgysorozat pontjait a tagok szíves figyelmébe ajánlotta s az ülést megnyitotta.

Jóváhagyások, tudomásulvételek.

Első tárgy volt a polgármester jelentése december hónapról, melynek felolvasása és tudomásulvétele után hat jóváhagyás következett, melyeket a belügyminiszter közölt rendeletileg a várossal. Ezek között van a csatornázási szabályrendelet, a csatornahálózat építésére már előzetesen számításba vett 1,400.000 korona kölcsönnek felvétele tárgyában hozott közgyűlési határozat, a vízvezetéki szabályrendelet és vízdijszabályzat, az általános szabályozási terv, Debreczen sz. kir. város nyilvános jellegű múzeumának szervezéséről és igazgatásáról alkotott szabályrendelet és a szikigyakori városi ingatlan bérbeadása tárgyában hozott közgyűlési határozat. Valamennyit tudomásul vették s a szabályrendelet életbeléptetését kimondták és a módoszatok kivételével megbízták a tanácsot.

A tisztviselői mellékfoglalkozások.

Következett a városi tanács bejelentése, melyben a belügyminiszter körrendelete alapján bemutatta azon közigazgatási tisztviselők névsorát és állásait, akik pénzügyi- és más vállalatoknál igazgató, igazgató-tanácsi, felügyelő-bizottsági tagságot vállaltak. A miniszter rendeletében kifejezte, hogy a tisztviselő nem vállalhat oly állást, amely idejét oly mérvben foglalja el, hogy ebből a hivatalos órák betartása tekintetében hátrány ered. Nem szabad oly állást vállalnia, mely érdekeltiséget foglal magában, amelyért a tisztviselő összeköttetését felhasználhatná s nem szabad oly mellékfoglalkozást vállalnia, amelynek iránya a hivatali tisztességgel össze nem fér.

Dr. Vargha Elemér jelentette be a közgyűlésnek azok névsorát, akiknek ilyenmű mellékfoglalkozásuk van s kérte annak tudomásul vételét.

Komlóssy Arthur bizottsági tag nem vette tudomásul a jelentést, mivel az egyrészt csonka, mivel tudomása szerint nem mindegyik tisztviselő jelentette be mellékfoglalkozását, másrészt azért, mivel a jelentésben nincs benne az, hogy a mellékfoglalkozást vállaló tisztviselők mily mértékben vannak elfoglalva. — Indítványozta, hogy a tárgyat a közgyűlés vegye le a napirendről s későbbre tűzze ki.

Weszprémy Zoltán főispán elrendelte a szavazást s 67 szavazattal 50 ellenében a bizottság a tanács javaslatát fogadta el, melynek értelmében a közgyűlés a bejelentést tudomásul vette. Ezzel együtt eldöntötte azt a fontos kérdést, melyre a belügyminiszter bizonyára nagy súlyt fektetett úgy a város, mint az állam érdekében.

Leiratok és megkeresések.

A honvédelmi miniszter leiratát a loavató bizottságoknak megalakítása iránt, tudomásul vették, Hajdúvármegye átiratát a gyermekvédelmi törvény módosítása tárgyában, Pozsony vármegye átiratát az automobil és motoros kérempár közlekedés országos szabályozása érdekében hasonszerű feliratokkal fogják támogatni a kormánynál. Nyitra vármegye megkeresése folytán a Pöstyén fürdőben felállítandó „Országos állami és megyei tisztviselők háza” javára 2000 koronás alapítvány tételét határozta el.

Ingatlan-vételi ügyek.

Ezután három ingatlanok a város részére leendő megvétele tárgyában szavazások voltak. Megvették a dr. Irmay Istvánné tulajdonát képező Bethlen-utca 39. sorszámú házastelket 56 ezer koronáért, a Köblös Mihály tulajdonát képező Kigyó-utca 5 sorszámú házastelket 13500 koronáért és a debreczeni első sertesvági társulat Dégenfeld-tér egy sorszámú házastelkét 50000 koronáért.

Szakbizottságok megalakítása.

Következett ezután a Szabó Kálmán halálával megüresedett közigazgatási bizottsági tagsági hely betöltése és a szakbizottságok megalakítása. A közigazgatási bizottsági tagsági hely betöltésére a főispán, mivel titkos szavazást kért, azt elrendelte. Egyben megalakította a két szavazatszedő küldöttséget. Az egyiknek elnökévé felkérte Eröss Lajost, tagjaiul dr. Derekassy Istvánt és Kertész Istvánt. A másiknak elnökévé Zádor Lajost, tagjaiul Szikszay Lajost és Polgári Józsefet.

A szavazást megejtették. Összesen 146 szavazatot érkezett be, amelyből Szilágyi Imre kapott 82, Domahidy Elemér 63, és dr. Kocsár Gábor egyet. Így a közigazgatási bizottság tagjává Szilágyi Imrét választották meg 1 esztendőre.

Következett a szakbizottságok megalakítása. A jog- és pénzügyi bizottság tagjai lettek szótöbbséggel:

Dr. Bacsó Dezső, dr. Bakonyi Sámuel,

Csanak József, gróf Dégenfeld József, dr. Fejér Ferencz, dr. Freund Jenő, Kardos László, Kaszanyitzky Andor, dr. Kenézy Gyula, Kernhoffer József, ifj. Kertész István, Komlóssy Artur, Márk Endre, Nagy Jakab, Poroszlai László, dr. Révi Nándor, Rickl Antal, ifj. Schwarcz Vilmos, Simonffy Imre, Sinka Sándor, dr. Löfkovics Márton, Szilágyi Imre, dr. Tüdös János, Zádor Lajos.

A legnagyobb szavazatot száma 146, a legkisebb 92 volt. A legkisebb szavazatot Márk Endre kapta.

A gazdasági bizottság tagjai lettek egyhangulag:

Balogh Ferencz, Bányai Péter, Biczó Gyula, Debreczeni Lajos, Bilkei Kövesdi Imre, Csanak János, Debreczeni Jenő, Domahidy Elemér, dr. Fáy Márk, Fried Emil, Gara Alajos, Harangi Sándor, Horváth János, Horváth Tamás, Hutflész Kázmér, Gaál Ferencz, Kenyeres Károly, Kertész Imre, Ifj. Kertész István, id. Kertész István, Kertész Mihály, Kertész János, Kiss Mihály, dr. Kocsár Gábor, Kontsek Géza, Kozma László, May Andor Dr. Megyery Pál, Móricz Ferencz, L. Nagy Bálint, Nagy Jakab, Pálffy Gábor, Polgári Bálint, Polgári Márton, Polgári József, Publig Ernő, Rickl Antal, Rickl Géza, Rosenfeld Salamon, Szabó Lajos, Szántó Győző, Szentesi János, Török Bálint, Váci János, Vecsey Zoltán, Jámbor János, Zöld János, Zöld Mihály.

Színházi bizottság tagjai lettek szavazattöbbséggel:

Domahidy Elemér, dr. Fejér Ferencz, dr. Kenézy Gyula, Kernhoffer József, Komlóssy Artur, Márk Endre, Szilágyi Imre, dr. Tüdös János, Tóth István, Vecsey Imre, Zádor Lajos.

Ezen bizottsági tagválasztásnál volt egy irányzat, amely Hauer Bertalant akarta behozni bizottsági tagnak s így esett meg, hogy Hauer 26 szavazatot kapott.

Ezután a szegényügyi, nyugdíjellenőrző, építő és felügyelő bizottság és egyéb bizottságok tagjait választották meg a tanács javaslata szerint. Az adófelszámolási bizottsági tagság betöltésénél Weszprémy Zoltán főispán jelezte, hogy ezen állás nem üresedett meg tulajdonképpen, csak Juhász Ignác, aki eddig bizottsági tag volt, az új választásoknál megszűnt az lenni s ez okozta, hogy ezen pontot is felvették a tárgysorozatba. Minthogy arról nincs intézkedés, hogy ezen bizottsági tagnak is kell lennie, így Juhász Ignác ezen a helyen megmaradhat s így ezen hely betöltése felesleges.

A közgyűlés a főispán szavait Márk Endre lényegbe nem vágó felszólalása után tudomásul vette s a tagság betöltéséről nem intézkedett.

Bészler Károly árvaszéki elnök és dr.

A határkövön túl.

A „Debreczen” számára írta: Pomponius.

Olyan gyenge félhomály dereng a csinos női szobában. Az ablak-függönyök leeresztve. Oldalt a nyíláson, ahol bekandikál a kíváncsi napsugár, egy betévelt, piczi méhecske röpked, neki-neki csapja magát az ablaküvegnek, azután zümmögve járja körül a szobát; mindennütt utat keresve a kimenekülésre.

A pamlagon félig fekvő helyzetben, egy nő szabályos körvonalai látszanak.

Előtte kicsinyke török-széken egy ifju ül. Halvány férfias arca egész odahajol a nőéhez s fekete szemében szenvedélyes tűz csillámlik fel, ha arcán érzi a nő forró illatos leheletét.

El-csicsukló hangon, esdekelve beszél a nőhöz.

A nő gunyos mosolylyal ajkán hidegen, elfogulatlanul hallgatja.

— Nem lehet Irén, — nem lehet, hogy parányi érzésem se volna számomra! Nem lehet, hogy négy év ennyi változást tett volna gyöngéd lelkületeden! Ez a gunymosoly ajkad körül hazudik, nem így szoktál te mosolyogni! Nem így mosolyogtál te akkor... tudod akkor; régen.

Emlékszel-e? ... Mikor nálatok töltöttem azokat az édes hónapokat, azt a bolog időt.

Bebarangoltuk az erdőt, mezőt, szedtük a vad, mezei virágokat, üztük a himes játszi lepkeket.

Kiáltozásunktól, kacajunktól visszhangzott az erdő, megélenkültek az erdő madarai.

Emlékszel-e anyánk óvó, intő szavára:

— Gyermek, csak a határköig!

Megfogadtuk szavát, soha sem bolyongtunk tovább a határkőnél.

Visszafordultunk, ha megpillantottuk a határkö tözsomszédágában székelő nagy diófát, égbe meredező ágaival, mely a szomszéd uraság messze, mértföldekre terjedő birtokát választotta el a tietektől.

Bár sose vágytál volna tovább a határkőnél. — Nem, nem e mosoly ült akkor ajkadon, mikor utoljára ültünk lenn a kis kertben, a vadszőlőleves kerti lugasban.

Csendes nyárl este volt. A virágok behuzták gyöngye szirmaikat, a kis madárkák ajkai elnémultak. Csak a szellő sutogott lágyan, szerelmesen a kert virágai között, — megcsókolgatva ölembé hajlott fejcséked.

Nem így mosolyogtál, mikor fogadást tettünk egymásnak, mikor esküvel erősítettük meg szerelmünket.

Csak négyszer virágozott ki az orgnafa, a melyikről ezt a hervadt virágot szedted nekem, a melyet azóta mindig szívem felett hordoztam, csak négyszer hullt el azóta halvány virága s ez alatt a négy év alatt nem változhattál meg annyira, hogy esküd elfeledve, a szomszéd birtokosnak nyujtsad kezedet... Irénem... drága Irénem, hát oly nagy akadály — hogy én szegény vagyok... nem, nem ugye?... csak egy szót...

A nő idegesen tépdeste szét az ölébe hullott hervadt orgona virág-csomót s izgatottan hallgattatta el az ifjut:

— Régen volt az Béla, nagyon régen. — Láss, ennek így kellett történnie, nem a gazdaságért, hanem a becsületemért kell az övének lennem... hiszen már úgy is az övé vagyok.

Mint a sebzett vad ugrott fel az ifju, — kirugva maga alól a széket s kalap nélkül futott ki... azután rohant messze mig csak az erdő nem földte homályával alakját.

A piczi méhecske rászállott a kereveten nyugvó hölgy bársony kezére s mikor a piczi kacsó megmozdult egy percze, — megrettenve ereszté a finom puha husba fulánkját.

*

Temetés van, zugnak a harangok. A lány chorál moll akkordjaiba a gyászolók zokogása vegyül.

— Viszik a szegény öngyilkos ifjut oda, hol nincs bánat, szenvedés nincs szerelem, hanem nyugalom és csend.

*

Ott lenn a rónán a vihar dühöng. — Messze földeket bevilágítva csap le a villám a százados diófa törzsére s szilánkokra hasogatja széjjel. — Össze perzselve darabokra török mellette a határ kő is... De ha ugyis egybe olvad az a két birtok, minek is az ott?

Magoss György főügyész jelentéseinek tudomásul vétele után szavazás történt özv. Kraszula Mátyásné Hadházi-utca 11. sorszámú házának megvétele tárgyában. A házat meg is vették 7609 koronáért a város számára.

Következett a messzinai károsultak számára adandó segély ügye. A tanács ezer koronát hozott javaslatba. Dr. Freund Jenő indítványára ezen összeget kétfelé osztották s egyik felét a messzinai, másik felét az ajkai szerencsétleneknek szavazták meg.

A tüdőszanatórium ügye.

Nagy érdeklődést tanúsítottak a tagok a tárgysorozat következő pontja iránt. Ez a városunkban felállítandó tüdőszanatórium ügye volt. Oláh Károly tanácsnok, ezen ügynek lelkes pártolója betegsége dacára maga referálta a tanács javaslatát és erős érveket hozott fel a javaslat mellett s kérte a közgyűlést a központi szanatóriumegyesület által kért harminc hold földnek és 150 ezer koronányi hozzájárulásnak megszavazására.

A tárgyhoz többen szóltak hozzá.

Domahidy Elemér örömmel üdvözölte az eszmét, mely megvalósítása esetén tömérdek nyomoron fog segíteni. Örömmel szavazza meg a kért földet és a pénzbeli hozzájárulást, csak a fedezetre nézve vannak aggályai. Azt a 92 ezer koronát, mely tulajdonképpen kórházi alap s amelyből a szanatórium részére megszavazandó 150 ezer korona egy része fedezendő volna, meg nem szavazza, nem pedig azért, mivel a városi közkórháznak ezen összegre szüksége van. Felszólalásának tulajdonképeni célja az, hogy a szanatórium ügyével kapcsolatban felhívja a törvényhatóság figyelmét a kórházi állapotokra, amelyek igazán miserábilisek s amelyek sürgős orvoslást követelnek. Minthogy pedig ezen orvosláshoz pénz kell, nem szabad az említett 92 ezer koronát a kórháztól elvonni. Beszéde végén indítványt tett, hogy hívja fel a közgyűlés a tanácsot, miszerint a kórházi állapotok sürgős orvoslása tárgyában a munkálatokat azonnal kezdje meg s azokról a közgyűlésnek 60 nap alatt tegyen jelentést. (Oriási éljenzés.)

Dr. Fejér Ferenc bizottsági tag emelkedett ezután szólásra, ki a kórházi állapotok megjavításának a januári közigazgatási bizottsági ülésen már szószólója volt. Élénk színekben ecsetelte a kórház állapotait, amelyek miatt napról-napra hangzanak panaszok a közönség köréből. Csodálkozott azon, hogy a tanács oly könnyen veszi a kórház bajait, holott ezeknek orvoslására a közigazgatási bizottság felhívta. Melegen üdvözli Domahidy Elemér indítványát, azt magáévá teszi s csatolja ahhoz azt is, hogy a szanatóriumnak adandó segély a kórházi alaphoz ne vonassék el. Ki kell építeni a közkórházat mielőbb, hogy Debreczen kórháza a vidéken mintakórház legyen.

Simonffy Imre, dr. Tüdös Kálmán, dr. Ujfalu József és Márk Endre bizottsági tagok hozzászólása után kimondta a közgyűlés, hogy a kórház kibővítése ügyében a városi tanácsot tette serkenti, a népszanatórium javára harminc hold földet és 150 ezer koronát megszavaz, megbizja a tanácsot a további teendővel, felhívja, hogy fedezetről gondoskodják s működéséről négy hónap alatt a közgyűlésnek tegyen jelentést.

Kisebb ügyek.

Kisebb ügyek következtek ezután. Leitner Dezső sámsoni bérlő bérlét meghosszabbítás iránti kérelmét elutasították, Solymossy Elek színésziskolája részére két öl fa segélyt megszavaztak, a „Hajdumegyeyi méhészt egyesület” részére a kért bikaakol területét használatra átengedték, Lehmann László felebezését elutasították, a nyugdíj-bizottság javaslatait elfogadták s egy-két kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

A bizottsági tagok a főispán életése közepette oszlottak szét, aki a hitelesítő közgyűlés idejét szombat délután négy órára tűzte ki.

Az új osztrák kormány. Bécsből jelent egy táviratunk: A Wiener Zeitung mai száma az eddigi kabinet felmentésére és az új kabinet kinevezésére vonatkozó legfelsőbb kéréseket tartalmazza.

Szabadalmazott Amerikai CZIPŐK

15)
20) **KORONA**
25)

kizárólag
MANDEL LIPÓT
raktárában.

2514

A véderőtörvény. A Bud. Tud. félhivatalosan jelenti: A honvédelmi minisztériumban ma délelőtt 11 órakor Hoffmann Hugó altábornagy elnöklése alatt tanácskozás volt az új véderőtörvény tervezetéről. Ez a tanácskozás folytatása a múlt héten, Bécsben megkezdett tárgyalásoknak és politikai szempontból abszolút nem aktuális. Résztvettek a tanácskozásban még a közös hadügyminisztérium képviselőiben Zapp Károly ezredes, osztályfőnök, az osztrák honvédelmi minisztérium részéről Reiter Ottó osztályfőnök és Stöger Ottó miniszteri tanácsos, a magyar honvédelmi minisztérium részéről Baitz József ezredes, Payer Vilmos miniszteri tanácsos és több előadó.

A földadó reformja.

A képviselőház ülése.

Az ülés egynegyed 11 órakor kezdődik. A miniszterek közül jelen vannak Wekerle miniszterelnök, Jekelfalussy, Darányi és Josipovich miniszterek.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Visontai Soma, az igazságügyi bizottság előadója betérjeszti a *darabontok megéblyegzéséről* szóló bizottság jelentését.

A Ház a jelentést ki fogja nyomtatni és szét fogja osztatni.

Napirend szerint a *földadóreform* részletes tárgyalását folytatják ezután. A 30. szakasznál *Mezőfi* a földadó létminimum megállapítására tesz indítványt.

Elnök bejelenti, hogy *Mezőfi* és társai névszerinti szavazást kérő ívet nyújtottak be. Mivel azonban a szükséges husz aláíró közül csak tizenötven vannak jelen, a névszerinti szavazás kérelmének nem adható hely. Ezután a Ház a 30-ik szakaszt változatlanul elfogadta.

Mezőfi létminimum javaslata mellett a balpártiak, néhány függetlenségi, Vázsonyi Vilmos, Polónyi Géza és Sándor Pál szavaztak csupán.

A 31-ik szakaszhoz *Mezőfi* Vilmos, *Reök* Iván és *Nagy* György jelentéktelenebb módosításokat ajánlanak.

Polónyi Géza: Az elemi csapással sújtott kisgazdáknak nem adóleszállítást kell nyújtani, hanem ki kell reájuk terjeszteni a létminimumot. A 71 ezer koronát meghaladó földbirtokok után ne az adószázalék mérsékeltség, hanem egy minimumot kell megállapítani.

Mérey Lajos: A szakasz intézkedéseivel ellentétben a földbirtok adóját a kataszteri tisztajövedelem után kívánja megállapítani.

Wekerle miniszterelnök elfogadja *Mérey* módosítását, *Polónyi* indítványához csak fenntartással járul hozzá. A többi módosítás elvetését kéri. A Ház ilyen értelemben határoz.

A 31—34. szakaszokat vita nélkül elfogadják, mire *elnök* jelenti, hogy a földadó-reform általánosságban és részleteiben elfogadottat.

A kamara közgyűlése.

Folyóügyek és a bizottságok megalakítása.

Ma délután Szent-Királyi Tivadar elnökletével közgyűlést tartott a kertületi keresk. és iparkamara. A közgyűlésen a vidéki tagok is nagy számban jelentek meg; előadók voltak Szávay Gyula titkár, Rédei Rezső dr. és Rác Lajos dr. s. titkárok.

Szent-Királyi elnök napirend előtt bejelentette, hogy egy kereskedő névtelenül 600 koronát juttatott az elnökséghez, hogy azt ösztöndíj gyanánt adományozza ki a kamara. A kamara köszönettel vette és rendes ösztöndíjai közt fogja kiosztani.

Az elnöki előterjesztések során bemutatásra került az új elnök és alelnök választását megerősítő miniszteri leirat. Jelentést tett az elnökség az ipartörvénytervezet tárgyalására március 16-ára összehívott ankétra meghívásról; az adóreform tárgyában az összes magyar kamarák együttes föllépéséről az ipari-kereskedelmi érdekek védelmére.

Helyeslőleg vette tudomásul a közgyűlés a kamarai számvizsgáló bizottság jelentését a múlt év utolsó negyedének pénztár és illeték-kezeléséről, mely teljes rendben találtatott.

Bemutatta Szávay Gyula titkár a kamarai hivatalnak az utolsó rendes közgyűlés óta elintézett ügyek forgalmi kimutatásait. Különösen érdekes ebben, hogy a kamarának 1908. évben ügyforgalma a 17.000 ügyszámot meghaladta, melyet a kamara tisztikara hátralék nélkül dolgozott fel.

Örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy a kamara husvéti iparművészeti kiállításának támogatására a kereskedelmi miniszter segélyt engedélyezett.

Tudomásul vette a közgyűlés a kamara fölterjesztéseire a telefonközlekedés, vasuti forgalom javítás, nyersolaj kedvezményes szállítása stb. ügyekben nyert, általában kedvező miniszteri elintézkedéseket.

A felülvizsgált 1908. évi zárszámadásokat a közgyűlés elfogadta és a kereskedelemügyi miniszterhez terjeszti fel.

Megalakította ezután a közgyűlés az állandó bizottságokat és pedig megválasztotta:

Közös bizottság tagjai: Szent-Királyi Tivadar, Falk Lajos, Stegmüller Árpád, Szávay Gyula, Fürst Ödön, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Lusztig Károly, Sesztina Jenő keresk., Dávidházy Kálmán, Piros Béla, Serli Ede, Tóth Kálmán iparos-beltagok.

Számvevő bizottság tagjai: Ifj. Shwarcz Vilmos, Debreczeni Lajos, Györfly Aladár.

Nyugdíj bizottság tagjai: Szent-Királyi Tivadar, Falk Lajos, Stegmüller Árpád, Fürst Ödön, Szávay titkár és Rédei dr. segédtitkár.

Fegyelmi bizottság tagjai: Szent-Királyi Tivadar, Falk Lajos, Stegmüller Árpád, Harsányi István és Sesztina Jenő.

Helyeslőleg tudomásul vette a kamara közös bizottságának jelentéseit az új államsegélyes ügyekről és ösztöndíjas ügyekről.

Dr. Rác s. titkár az új mértéktörvény és végrehajtó rendeletek ismertetése után az ipari kereskedelmi érdekeltségnek számos ezzel kapcsolatos panaszát hangoztatta, melyeknek orvoslása iránt a kamara lépéseket fog tenni.

Ugyancsak részt vesz a kamara az új bortörvény végrehajtásával, főleg a rendkívül tulterhelő bornyilvántartó könyvek vezetésével gazdát ajánlanak egyaránt sújtó nehézségek könnyítése iránt indult országos akcióban.

Rédei s. titkár ismertette a kamarakerület kölajfinomítóinak veszedelmes helyzetét, melynek orvoslása el nem hanyagolható. A közgyűlés az állami kontingentálás felmerült terve helyett szerencsésebb megoldást remél a vasuti-díjtétel kedvezményezés eszközeitől.

Elhatározta a kamara, hogy a vízierők motorikus energia fejlesztésre kihasználásának ügyét különösen figyelemmel fogja kísélni, azt minden lehető módon előmozdítja s ez ügyet a kormány figyelmébe is ajánlja.

Számos vásár-vám és vasuti ügyek s ipari-kereskedelmi jogi és szakszerű vélemények megállapítása után, a kamarához beadott segélykérelmek elintézésével, késő este fejeződött be a közgyűlés.

Nagy tűz Hajduböszörményben.

A baptista imaház lángokban.

Hajduböszörményben a város lakóinak nyugalma tegnap tűzriadalom zavarta meg. A tűz a város középpontján a polgári iskola mellett levő baptista imaházban keletkezett. Kevéssel tizenkét óra után törtek elő az első lángok, melyek csakhamar körülnyaldosták az egész tetőzetet.

Nagy veszedelem fenyegette az acetylen világítás központi telepét. A robbanásnak, mely kiszámíthatatlan károkkal járt volna, idejekorán elejét vették és a vezetéseket elzárták.

A városi tüzoitóság az önkéntes tűzoltó testülettel együtt fogott a tűz lokalizálásához. Oltás közben az imaház menyezete beszakadt, de szerencsére emberéletben kár nem esett.

A tüzet két órai megfeszített munka után lokalizálták. A kár 10.000 korona. A tűz keletkezésének okát nem ismerik. Erre nézve szigorú vizsgálat indult.

Szerbia rakoncátlankodásai ellen.

A balkáni események.

— Távirati tudósítás. —

Bécs, február 11.

Ausztria-Magyarország — mint a Reichspost jelenti — akciót indít, melynek az a célja, hogy a hatalmak komoly együttes intervencióját eszközölje ki Belgrádban, a szerb készülődések ellen. Kétségtelen, hogy Szerbia megtett minden előkészületet és a monarchiának nem szándéka, hogy ezeket a kárhözatos üzemeket tovább is tétlenül nézze. Ausztria-Magyarország egy, az összes hatalmakhoz intézett jegyzékében azt fogja követelni, hogy a hatalmak a béke fenntartása érdekében tegyenek közös előterjesztést Belgrádban Szerbia folytonos hadikészülődései ellen. Ha aztán a hatalmaknál a diplomáciai lépésnek sem lenne — várakozás ellenére — fogantatja, Ausztria-Magyarország el fog készülni arra a háborúra, melynek megindítását Szerbia óhajtja.

London, febr. 11.

A DAILY MAIL jelenti Konstantinápolyból: Oroszország kész Bulgáriának a keleti vasutak igényeinek kielégítésére 42 millió frankot előlegezni.

Belgrád, febr. 11.

A Besgradski Novine jelenti Antivariból: Nikita fejedelem Daniló trónörökös és a hadügyminiszter kíséretében szemlét tartott az adriai partmentén emelt erődítmények és azokban elhelyezett csapatok felett.

Belgrád, febr. 11. Ma itt nagy rémületet keltett annak a híre, hogy a monarchia a közeli napokban élni fog a hatalmak által engedett jogával és érelyes lépéseket tesz Szerbia ellen. Péter király a lemondott hadügyminisztert magához rendelte és kapacitálta lemondá-

sának visszavonására. A hadügyminisztert Pasicsék áldozatának tartják s nagy az elkéséredés Pasics és a trónörökös ellen.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle emulsió az elsatnyulástól megemléti s rendes erőhöz, vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

ezrei nézték elragadtatva gyermekük egészségüknek rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emészt meg.

Egy eredeti üveg ára 2K 50.

Kapható minden gyógytárban.

A Polgári-Kör 40 éves jubileuma.

Nagyszabású hangverseny a Bika dísztermében.

Városunk egyik szerényen, de annál intenzívebben működő társas köre, a Polgári-kör e hó 28-án délután 5 órakor ünnepli meg fennállásának 40 éves jubileumát. A majdnem félszázados multra visszatekinthető kör ezen ünnepélyére meghívja a nagy közönséget is, és mérsékelt helyárak mellett magas színvonalu hangversenyt rendez.

A hangverseny, mely kar és énekekből, zongora és hegedű számokból, humoros felolvasás és szavalásból fog állani, minden itt felsorolt szakmából a legkiválóbbat és legérdekesebbet fogja nyújtani.

Az előkelő és közismert szereplők díszes soraiból kiemelkedik a híres női virtuóz ezer mester Fényes Annus, akinek ez alkalomra való megnyeréséért semmi áldozatot sem ajánlt a kiváló rendezőség.

A műsor egyébként a következő lesz:

1. Honfidal. Előadja a Munkás Dal-egylet.

2. Prológ. Irta: Szávay Gyula. Előadja: Czobor László.

3. Zöldy M. János hegedűjátéka, Rácz Károly és fia zenekara kísérete mellett.

4. Monológ. Előadja: Zilahy Gyula.

5. Harsányi Jolán zongorajátéka.

6. Fényes Annus hegedű, zongorakiséret mellett.

Szünet.

7. Nagy Vilmos humoros felolvasása.

8. Magyar Népdalok. Rácz K. zenekisérete mellett előadja: Hajdu László.

9. Zilahy Gyuláné éneke, Mártonfalvy Gy. zongorakisérével.

10. Zöldy M. János, Rácz Károly kíséretével.

11. Ének és tánc, előadja Fényes Annus.

12. Késő vágy. Énekli a Munkás Dal-egylet.

Jegyek válthatók a Polgári kör (Piac-u. 7. 1 em.) helyiségeiben.

SZINHAZ.

A remény.

(Heyersmans Herman drámája 4 felvonásban. Először került színre a debreczeni színházban február 11-én.)

Irodalmi értékeség szempontjából ünnepe volt tegnap a debreczeni színháznak. Az az hogy annak kellett volna lenni. Sajnos azonban a nagyjelentőségű bemutató-előadás estéjén tartották meg az idei szezon egyik legérdekesebb, legkiválóbb művészi hangversenyét is, a mely a közönség javarészt elvonta a színházi nézőtértől. És pedig, épen azt a közönséget, a mely Heyersmans-t megtudja érteni s a melynek lelkigyönyörűségekkel szolgál a „Remény” előadása.

Szürke emberek apró tragédiái közül veszi Heyersmans a darab meséjét, a mely hollandi földeken, vizeken játszódik le. De bátran öltöztethetnénk akármilyen nemzet jelmezeibe ezeket a csupa vér- és husból való alakokat. Általános emberi érzéseknek, általános szociális bajoknak mesteri kezekkel való festése, nagyon egyszerű apróságoknak művészi ihletéssel, finomságokkal való megrögzítése, ezek jellemzik Heyersmans darabját, a mely méltó arra, hogy a Gorkij-ok, Hauptmannok zseniális színpadi remekei közé sorozzák.

Az írás művészetének szó teljes értelmében való diadala lenne a Remény sikere. Sajnos azonban, hogy az átlag közönségre nem lehet az a megkívánt hatása, amelyet itt nálunk is elvárhatnánk a különben is igen jó stílusos előadás után.

A darab tendenciája az egyszerű munkaerőnek uzsorászerűen való kizsákmányolása ellen száll sikra. Érdekes azonban, hogy a munkaadó, a tőke önzését úgy festi, minden ellenszenvesség nélkül, hogy szinte jogosnak tartjuk azt az egoizmust, amellyel mindenki tartozik Heyersmans szerint — önmagának.

A mese, — itt voltaképpen mellékes, — amolyan mindennapi egyszerű bájos-tragédia, amelyben egy hajótulajdonos meggazdagodási vágyának s az egyik hajós kedvese iránt érzett tisztességtelen, sőt büntös célu szerelmének áldozatul esik egy csomó szegény ember, ezek közt egy szegény asszony két fia, unokahuga stb.

Az előadás sokkalta jobb volt, mint a milyent még a mi elsőrangú drámai társulatunk kiváló tagjaitól is elvárhattunk, akik a folyton váltakozó műsor keretében nem foglalkozhatnak olyan mértékben egy ilyen darabbal, mint a milyen mértékben szeretnék. Nehány próbán, a várható néhány előadásra készülhetnek el csupán, míg világvárosok színpadjain egy ilyen hatalmas alkotás előadását hónapokig tartó előkészületek előzik meg s a darab hosszú, sorozatos előadásokat ér el.

Sokat jelentő, nagy művészi sikere volt a tegnapi előadás Gerő Idának. Komolyabb irányu szerepkörben talán a legelső, de mindenetre legértékesebb. Csupa élet volt egész

Eredeti és új Bösendorfer
valamint
Wirth zongorák,

a helybeli piacon kizárólag Szendrő Sándor zongora és hangszer raktárában kaphatók. — Legkisebb méretű „MINIATUR” zongorák hárfá-pedállal. Előnyös zongora bérlet. Mindennemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron esz-közzöttenek. The Gramophon Lid-féle beszélő gépek és lemezek. Eredeti gramophonok 70 kor.-tól feljebb Üzlethelyiség Szent-Anna-utca 3. szám.

alakítása. Az alak megrajzolásában mélyreható művészi tudás, érzék, a kivitelben kikristályosított készségek, ezek jellemezték alakítását, a mely az ideai szezon történetében a művészi események felsorolásánál lesznek felemlítendőek. *Ternyei* Lajos művészi feladatának teljes tudatában legszebb, legjobb tehetségével, értékes művészetének teljes kihasználásával osztozkodott a sikerben, ugyszintén *Gazdy* Aranka is. Nagyon jó volt *Lugosi* Béla, az első felvonásban tökéletes. A sikerből kivette részét *Báthori* Marcsa, de általában a többi szereplők: *Győre* Alajos, *Kemény* Lajos, *Gyöngyi* Izsó stb. is.

* **A színház hírei.** *Gyujtogató.* Zilahi Gyula, ez a kiváló művész vállalkozott *Heyermans* világhírű egyfelvonásos drámájának eljátszására. Valóban a legszebb feladat művészember számára. Hiszen *Fregoli* és *Frizzo*, ez a két ördögös olasz, akik az egész világot beutazzák a legfortélyosabb gyorsasággal, csodaszertien változtatták alakjaikat; de milyen más feladatot ró egy drámai színészre, aki egy hatalmas realiztikus dráma főalakja és tiszter változtatja alakját, maszkját, mindezt a legnagyobb szenvedélymomentumok és lelki emóciók kíséretében, amint ezt a *Gyujtogató* hétszeres szerepe megkivánja. A dráma főalakjai: a gyujtogató, a mentő- és vádló tanuk mind-mind más emberek más foglalkozással, más egyéniséggel és más ruházatban. Valóban *Heyermans* drámája a legszebb alkalmat nyújtja egy drámai színésznek tehetségének érvényesítésére. Nálunk *Zilahi* Gyula, a kiváló művészember fogja ezt a hétszeres szerepet eljátszani. *Zilahi* nagy ambícióval készül erre a rendkívül fárasztó, de hálás szerepre, melynek szombaton este lesz a bemutatója.

Swärdström hangverseny.

A Zenedelők Köre mult évi hangversenyeit a *Swärdström* nővérek szerepeltetésével fejezte be. Akkor a Zenedének kicsi, de kifogástalan akusztikájú termében a közönség egyrésze tanuja volt annak a lelkesedésnek, mely a világhírű quartett minden számát kísérte. — Akik tavaly már gyönyörködtek az ő finom művészetükben, azok örömmel látták őket viszont, de hogy a nagy közönség körében mily nagy érdeklődést tudtak ébreszteni, azt csak az ítélteti meg, aki a tegnapi fényes hangversenyt látta.

A *Bika* nagyterme szorongásig megtelt. És az impozáns közönség teljes csendben, áhitattal hallgatta azt az isteni harmóniát, mely a négy bájos nővér énekében felcsendült. Az ő művészetük még a rossz akusztikájú teremben is diadalmaszkodott. Már megjelenésük is fokozza a művészi hatást. Solo, duett, trio, quartett követik egymást, újabb és újabb hatást váltva ki a közönségből. *Valborg* asszony solo számaival oly sikert aratott, milyenben énekesnőnek még eddig itt része nem volt. Az a közvetlenség és báj, az eladásnak az a színes, finom árnyalatokban gazdag kialakulása, mely minden énekének sajátos karaktert ad megtalálta az utat a közönség értelméhez is, de a szívéhez is. Csak az ilyen művészet képes a hallgatóságban maradandó hatást érni el. A közönség a hangverseny végén ott maradt és egyre-másra kérte a ráadásokat.

A bájos négy nővér megtoldotta a gazdag műsort és többek közt *Mozart*: *Halleluja* kánonját is elénekelt bemsőség és áhitattaljes művészettel. *Valborg* asszony is több ráadást adott és *Tarnay* Alajos „Ősz utója” című poetikus dalának magyar előadásával is nagy sikert aratott. A művésznőket *Tarnay* Alajos zeneakadémiai tanár, zongora művész kísérte az ő ismert finom, a művészi hatást mindig fokozó zongorajátékával. Egyik dalával, mint szerző is mély hatást ért el. Az énekszámok közt egy igen tehetséges zongoraművész, *Keéri Szántó* Imre mutatkozott be a debreceni közönségnek. *Schubert* „Vándor ábránd”-jával és két *Liszt* darabdal nyerte meg a közönség rokonszenvét és tetszését. A zajos tapsokra ráadásokat is kellett adnia. A fényes est nagyban hozzá fog ahhoz járulni, hogy a művészet széles körben népszerű legyen.

Négy hónapi fogház.

Ítélet a rahói járásbírák ügyében.

Irtunk már arról az izgalmas sajtótárgyalásról, melynek az utóbbi napok alatt a debreczeni törvényszék volt a színhelye.

Az ügy előzményei ismereteseek, hisz annakidején országgraszoló botrány volt az a harc, amely két rahói járásbíró, *Jancsó* Béla s *Aczél* Gyula és *Kaál* Elek dr. rahói ügyvéd közt 1907. októberben tört ki, amikor *Kaál* Elek dr. rahói ügyvéd egy rópiratot adott ki, amelyben a két járásbíró tudatlannak, gyenge jelleműnek, befolyásolhatónak mondta és azt is állította, hogy a rahói járásbírói botrányok történtek. Azzal is vádolta a két járásbíró, hogy egy zugirásztal foglalkozó rahói ügyvédjelöltet favorizálthk.

A két járásbíró sajtópört indított *Kaál* ügyvéd ellen. A pörben négy napi izgalmas tárgyalás után tegnap hozták meg az ítéletet.

A délelőtti folyamán az esküdtek kioktatására került a sor. Tizenegy óra körül vonultak vissza az esküdtek tanácskozássra. Két kérdés fekkdt előttük, mely *Kaál* Elek dr. bűnösségéről szólt.

Másfél óráig tartott az esküdtek tanácskozása. Mannó, az esküdtek korelnőke hirdette ki a verdiktet, mely szerint az esküdtek *Kaál* Eleket beesületsértésben bűnösnek találták.

A bíróság ezután visszavonult ítélelhozatalra. Déli egy óra volt, mikor *Oláh* Miklós elnök a törvényszék ítéletét kihirdette.

E szerint a törvényszék *Kaál* Elek dr. ügyvédet a *Jancsó* Dezsd és *Aczél* Béla járásbírák sérelmére elkövetett beesületsértés miatt négy hónapi fogházzal sújtja.

A vádlott védője dr. *Révi* Nándor semiségi panaszt jelentett be, míg a közvádoló megnyugodott az ítéletben.

HIREK.

— **Személyi hír.** *Oláh* Károly városunk agilis kulturtanácsnoka a tegnapi közgyűlésre hazaérkezett. A tanácsnok ugyan még mindig beteg s meglehetősen nagyfoku láz kinozza, de a közgyűlésen mégis jelen akart lenni. Pár napig itthon marad s ha betegsége nem javul, újra visszautazik Budapestre.

— **A függetlenségi-párt táncvígalmá.** A debreceni függetlenségi-párt a szokásos táncmulatságát ez évben február 20-án tartja. Az ideai bál oly nagyszabásúnak ígérkezik, a milyenre eddig még nem volt példa. A bálon ott lesz a társadalom minden rendű és rangu tagja s résztvesznek azon a hivatalos világ képviselői is. A sikerről különben a 100 tagu rendező bizottság gondoskodik.

— **A vasárnapi protestáns-estély.** A Debreczeni Református Leánynevelő-Intézet 1909 évi február hó 14-én, az iskola disztermében tartja hatodik „Protestáns-Estélyét”. Az estély kezdete délután 5 órakor. Az estély műsora: 1. Megnyitó ének. Előadja az intézet zenekara. 2. Szaval *Németh* Károly theologus. 3. Zongorán játszik *Harsányi* Jolánka. 4. Felolvasást tart dr. *Papp* Károly főiskolai tanár. 5. Erköny-ária, énekl *Zellner* Laura, zongorán kíséri *Dörre* Ilonka. 6. Szaval *Fülöp* Vilma IV. tk. növendék. 7. Bezáró ének. Előadja az intézet zenekara.

— **Köszönet egy debreczeni urleánynak Zágrábból.** A zágrábi vasutasok magyar szövetkezete, mint itthon a mi agilis *Otho*nunk, a magyar közérzés és összetartás ápolására időnként hangverseny- és felolvasó-estéket rendez Zágrábban „fehér esték” címe alatt. Ilyen fehér esték egyikén lépett fel *Juhász* Erzsike debreczeni urleány is remek cimbalomjáték kíséretében előadott magyar mű- és népdalok elragadó előklésével. Idegenben, magukat száműzöttekűl érző honfiaink megindultsága olyan nagy volt, hogy elragadtatással tapsoltak, ujjongtak és ismételtettek; azután egész virágsovével árasztották el a szép debreczeni

leányt. Helyi lapban nem tehetvén — mert Zágrábban nincs magyar lap — közre, a „Debreczen” hasábjain mond köszönetet a rendezőség a bájos debreczeni urleánynak a nyújtott művészi élvezetért, remélve, hogy a zágrábi magyaroknak mielőbb újra lesz szerencsájük az ő édes-bús cimbalomjátékát és lelkesítő szép nótáit hallhatni.

— **A modern Lear király.** *Szekszárd*-ról írják: *Wolf* Miklós bátaszéki vagyonos polgár összes vagyonát két leánya között osztotta meg abban a reményben, hogy azok majd ezután eltartják. Az idősebb leányához, *Verner* Józsefnéhez ment lakni, de itt az öreggel rosszul bántak, vén kutyának nevezték és végre kidobták a házból. Ez annyira elkésérette az öreg embert, hogy leányát agyonlőtte. A szekszárdi királyi törvényszék tegnap foglalkozott ez ügygel és az esküdtek igazmondása alapján *Wolf* Miklóst felmentette.

— **A Polgári-kör** által 1909 évi január hó 30-án a *Bika* disztermében tartott bál alkalmával felűfizettek: *Németh* András 20 kor., *Király* Gyula, N. N., *Biczó* Gyula 10—10 kor., *Czegléd*i Gyula 6 kor., *Szabó* Kálmán gyógyszerész, *Uzso* István, *Horváth* János, *Horváth* Tamás, *Dankó* Béla 5—5 kor., *Szathmári* Mihály, *Hajdu* Zsigmond, *Bán* István, *Dávid* Sándor, *Mócz* András, *Czobor* László, *Vida* János 4—4 kor., *Agárdi* Lajos, *Mikolai* Nándor, *Fejér* Ferencz, *Mészáros* József, *Varjas* Balint, *Kovacs* Mihály, *Kerekgyártó* József, *Dávid* Mihály, *Raics* Gyula 3—3 kor., *Faragó* Bálint, *Harsányi* Imre, *Pellei* Imre, *Ekl*i József, *Ormós* Gábor, *Böszörményi* István, *Dávid* Jakab 2—2 kor., *Vértesi* István, *Deák* István, *Kovács* János 1—1 kor., összesen 153 koronát. Fogadják a nemeslelkű adakozók a Kör nevében hálás köszönetünket. A rendezőség.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a *Deák* Ferencz-utcai izr. templomban az istentisztelet további rendelkezéséig következő időben fog kezdődni: Péntek este 5 órakor, szombaton d. e. 9 és d. u. 4 órakor. Köznapokon reggel fél 7 órakor és este 5 órakor.

— **Öngyilkossági kísérlet a főkapitányságon.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A rendőrség ma letartóztatta kabátlopás miatt *Mészáros* István joghallgatót, akit akkor is, amikor a titkos rendőrök előállították, lopott kabátot viselt. A rendőrségi 4. számú zárkában *Mészáros* a vaságyat feltámasztotta és ingéből egy darabot letépve, ezt összehurkozta és erre felakasztotta magát. Öngyilkossági kísérletét azonnal észrevették és a hurokról levágták. Baja nem történt.

— **A vásárhelyi méregkeverők.** Szegedről táviratozzák nekünk: Érdekes ügygel foglalkozik most a szegedi esküdtbíróóság. — *Istenes* Horváth János, akit a hirhadt hőmezővásárhelyi méregkeverők perében annak idején életfogytiglan tartó fegyházra ítélték, 17 év óta állandóan ártatlanságát hangoztatta és végre is sikerült ügyvédjének, dr. *Balassa* Árminnak a pör újrafelvételét kivinni. — A jómódu gazdát, akit az édesanyja megmérgezéséért ítélték el, az igazságügyminiszter rendelkezése ideiglenesen hazabocsátották Illaváról. *Istenes* Horváth János ügyében beidézték *Jäger* Marit és a hőmezővásárhelyi méregkeverők perének többi szereplőit is kihallgatásra. — A tárgyaláson, mely körülbelül egy hétig fog tartani, *Pókey* Elek táblabíró elnököl.

— **Halál stájerolás közben.** Budapestben az *Izabella*-utca 12. sz. ház tulajdonosa, *Rendes* Béla burgonyakereskedő február 1-én minden lakója házbérért felemelte. Az házneszter ma beszédte a lakóktól a stájerolás tudomásulvételéről szóló iveket és épen át akarta adni *Rendes*nek, akit abban a pillanatban szívészélhűdés ért és meghalt.

— **Tűz a padláson.** *Sabó* Kálmán városi tanácsnok *Szent-Anna*-utcai lakását komoly veszedelem fenyegette tegnap reggel. A padláson pedig ismeretlen okból tűz ketkezett, melyet ha észre nem vesznek az egész tetőzetet lángba borította volna. A tűz a padláson elhelyezett rezervoírban támadt, melyet tegnap javítottak. Lehetséges, hogy egy eldobott ciga-

retta végből pattant ki szikra, mely fellobban-
totta a rezervoírban levő fűrészport. A tüzet
egy fél óra alatt lokalizálták.

— Az osztálysorsjáték nyereményei.
Az osztálysorsjáték tegnapi ülésén a következő
számok nyertek:

20,000 koronát 33227.
15,000 koronát 92569.
10,000 koronát 29934.
500 koronát nyertek: 825 7953 10455
15034 18950 21171 26597 27041 29704
38245 40545 43392 48034 39256 30699
56877 59030 60119 61573 66585 68142
73964 74835 80907 83300 88393 92216
96758 120899.

A többi kihuzott számok 170 koronát
nyertek.

— Tegnapi halottak. A tegnapi nap
folyamán az állami anyakönyvi hivatalban
a következő haláleseteket jelentették be:
Győri Gyula ref. 2 éves, Nagy Sándor ref.
92 éves, Gyulai Zsigmond református 32
éves.

— Rendőri hírek. Jóna Sándorné igen
szemrevaló asszony a Nemzetőr-utcán, aki iránt
heves szerelemre gyult Nádas Sándor. A me-
nyecske nem igen hallgatta meg a szerelmes
szívü legényt, aki e miatt ma éjjel beverte
Józsa Sándorné lakásának ablakait, nyilván
azért, hogy bemásszék. Józsa Sándorné felje-
lentette a veszedelmes udvarlót. — Délczeg
Julia egy házban lakik az Árpád-téren Sass
Józseffel és nejevel. Sassék állandóan vesze-
kedtek Délczeg Juliával, aki nem igen maradt
adós a sértegetésekkel. Ma reggel is összetűz-
tek. Sass Délczeg Julia feleseléseire oly dühbe
jött, hogy letépte a földre s többször meg-
rugta. Ebben segédkezett neki a felesége is.
Délczeg Julia feljelentette a harcos Sassékát a
rendőrségen. — Balog Károly lopás miatt tett
panaszt a rendőrségen. Az éjjel ugyanis tyuk-
állományát megdézsmálták. A tettest keresik. —
Több ízben jelentették már, hogy Eliser János,
egy szállott pincér valóságos hadjáratot indított
a mások kabátja ellen. A rendőrség elfogta a
tolvajt, akinek újabb bűnei kerültek ma nyil-
vánosságra. A minap a kaszinóból lopott el
két télikabátot, melyet 4—4 koronáért adott el
Kiss Tivadarnak cipésznek és Nagy Bélának.

— Nátha és köhögés gyötrik ismét az
emberiséget. A természet azonban nem hagyott
tehetetlenül bennünket s többféle gyógyszer
adott ezen betegségek ellen, melyek között a
leghatásosabb és leggyorsabban segít a „Siro-
lin-Roche“. Ezen kellemes ízű, teljesen méreg-
mentes szer megszünteti a náthát és köhögést,
sőt súlyosabb természetű tüdőbajt is a legrövi-
debb időn belül, emeli az étvágyat és indirekt
úton a testsúlyt, s ott, hol a betegségnél láz
mutakozik, az ezen szer rendszeres használata
mellett, szintén elmúlik. Ennél fogva a „Siro-
lin-Roche“ különösen a jelen időszakban egy csa-
ládánál se hiányozzék, hogy a kezdetleges tüdő-
hurutnál is használva, annak továbbterjedését
megszüntesse. Ezen szer kapható minden gyógy-
szertárban.

— Kerestetik egy könyvszekrény meg-
vételre a Homokkerti református olvasó kör
részére.

— Szép mellék keresetre tehetnek
szert bármilyen állású urak, fegyverek, gram-
fonok, fényképező gépek és mindennemű hang-
szerek részleffizetéses eladással, bővebbet a
Schwartz-féle pipa üzletben a városházával
szemben.

Legujabb.

A politika hírei.

Budapest, február 11. Pénteken
minisztertanács lesz Wekerle miniszter-
elnök elnöklésével. A minisztertanács
igen fontos ügyeket fog tárgyalni és a
megállapodások az előjelek szerint mes-
sze kihatásúak lesznek. — Popovics ál-
lamtitkárnak bankalkormányzóra való ki-
nevezése befejezett dolog. Utódjául Deésy
Zoltánt emlegetik.

Ékszer, zsebórárt
bizalommal

jótállás mellett

Halász Nándor

órák és ékszerésznél 2212

■ lehet vásárolni ■

Debrecen, Piac-u. 24.

(Fehérló szálloda épület.)

„M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi Jakobi-
féle Antinicotin cigarettahüvelyek fadobozban!!

Figyelem! Csakis a „JAKOBI“ jelzéssel valódi
Minden dohoz egy érdekes hüvelykártyát tartalmaz.

A bőr ápolása kötelesség az egészség ér-
dekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek)
üdeségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó
fehérségét. Megszünteti a kézörösséget. Az
eldurult, kirepedezett ésszélkifujta arcot vagy
kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és pu-
hává tesz! Póder alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer
páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan!
Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye
s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

Még azokat is, akik éveken át mást
használtak, meghódította a valódi

ERŐ

sósborszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit
egy igazán jó és hatásos háziszertől
várni lehet. Öre az egészségnek, fertőte-
lenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalom-
csillapító. Páratlan mint a szájvíz, haj-
és bőrápolószert. — Szükséges minden
háztartásban. — Kapható mindenütt 30 fil.
40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben. Pos-
tán 10 kis üveget 3 koronáért küld
utánvétellel vagy a pénz előzetes bekül-
dése után

KOSMOS labororium, GYŐR.

2265 Kapható mindenütt.

Ez aztán a sláger, a vi-
lágítás terén.

Uj! Szenzációs!

„GUNDS“

kőolaj izzóvilágítás,

bél nélkül, közvetlen gáz-
fejlesztés, 150 gyertya erős
láng, nincs többé korom
1 liter kőolaj 22 óra fo-
gyasztásra elég, az égő ára
teljesen felszerelve 8 K.
Szétküldése csakis utánvét
mellett. Egyed elárúsítók minden városban ma-
gas emedmény mellett kerestetnek.

Graetzenlicht-vállalat

2512

MAX PINCUS Wien, III.

Taborstrasse 22. szám.

TÖRLEY PEZSGÓ

CASINO

TALISMAN

GRAND VIN

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon
államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények és láb-
zók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vér-
javító szer. — Kiválóan jóízű.

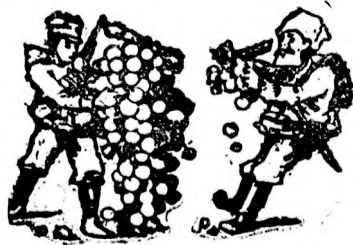
Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata
Kapható:

J. Serravallo-nál

Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fillér,
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Szőlőoltvány.

szállít fajtisz-
tasáért jót-
álva legdu-
sabb válasz-
tásban má r
évek óta első-
nek és meg-
bizhatóbbnak
ismert

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdo-
nos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz.
(Nagyküküllő m.) Tessék képes árjegyzéket
kérni! Az árjegyzékben található az ország
minden részéből érkezett elismerő levelek, en-
nélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének
megtétele előtt az ismerős személyiségektől
ugy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerez-
het magának fenti szőlőtelep feltétlen meg-
bizhatóságáról.

2210

ELADÓ!

50 drb 7 méteres
akác haszonfa

Értekezhetni: **Piac-utca 44. sz. a.**
az ügyvédi irodában. Telefon 151.

Kiadó üzlethelyiségek!

Szent Anna és Battyányi-
utczák sarkán levő ház föld-
szinti szobái üzlethelyiségek
számára

bérbe adók.

Donogán és Somossy

Debreczen,
Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,
vászon, kész fehérnemű.
Női divatárak. Külön sző-
nyegosztály. 2455

Óriási választék!

Alkalmi vásár.

40—45 méter maradék

feltétlenül színtartó **oxford, kanavász, zefir, vászon, flanell és divat-
barchentből** álló, küld utánvétellel összeválogatva csak **15 koronáért.** Maradék
nagyság: 1—14 méter, tehát minden darab jól elhasználható.

KARL KOHN vászonszövődéje Nachod, (Csehország)
2498 **22. szám.**

Kizárólag hazai gyártmányu legjobb kályhák

kaphatók:

Ehrlich G. Gusztáv
utóda

Telefon 60—80.

Központi főraktár Budapest, VII., Dohány-utca 12. sz.

GYÁR: BUDAPEST, VII., FOGARASI-UT 6. SZÁM.

Ajálja legdusabban felszerelt raktárát saját gyártmányu eredeti Meidinger-kályhákban egy
és több szoba fűtésre, vagy központi fűtésre, továbbá: Chamotte betétű kályhák és
mindenféle tüzhelyeit a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig gyári áron.

Gőz- és légfűtések legmegbízhatóbb berendezése. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Burgondia-utca 3. sz. ház eladó.

Van rajta 6 szobás földszinti lakás tüvegezett folyosóval, 2 szobás eme-
leti lakás, 2 nagy istálló, minden lakáshoz fűskamara, lakható 2 szobás pince-
lakás, borpince, téglával kirakott jégverem.

Óriási nagy udvar. **Halálesetből kifolyólag**

sürgősen eladó.

Értekezhetni lehet **ugyanott.**

Pollák S. Villamos világítási és Motorberendezési vállalata

Telefon 656. sz.

DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Telefon 656. sz.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az általam feltalált és forgalomba hozott „**Folytatólagosan kapcsolható biztosító készülék**“ (villamos világítás és erőátvitel részére) beszerzése által minden villamosáram-fogyasztónak módjában van a **rövidzárlat**, áram túlfeszítés, vagy vigyázatlan kezelés folytán beállott **biztosító kioldásokat** minden **költség** és **szakavatkozás** nélkül azonnal helyreállítani. Ezen készülék teljesen tűzmentes, **25 tartalék biztosítóval** van ellátva és egyszersmint mint kikapcsoló is használható.

Fentieknél fogva t. Czimednek saját érdeke, hogy villamos berendezését ezen szab. biztosítómmal szereltesse fel, mert ezáltal azon helyzetbe jut, hogy minden előforduló üzemzavart azonnal megszüntethet, szakember hozzájárulása nélkül. Az általam készített berendezéseket ezen szab. saját gyártmányu „**folytatólagosan kapcsolható biztosító**“ készülékkel szerelem fel s minden berendezés **szakszerű elkészítéséért**, valamint **zavartalan működéséért 3 évi teljes jótállást vállalok.**

Szíves megbízásait mielőbb kérve, vagyok teljes tisztelettel

POLLÁK S. elektrotechnikai cikkek gyára DEBRECZEN, Piacz-utca 43.

Cs. és kir. szab. „Folytatólagosan kapcsolható biztosító“ villanyvilágítás és erőátvitel részére.

Bekapcsolva.

1 darab biztosító készülék 4-6 és 10 Amperig K 3.20 25 tartalék biztosító 4-6 és 10 Amperig K I.

Mindennemű csillárok, asztali lámpák, világító testek és felszerelési cikkek nagy választékban. Légszesz- és petrolum csillárok szakszerű átalakítása villamos világításra.

Villamos erőre berendezett nikkelező, galvanizáló telep és elektrotechnikai műintézet.

Megszüntek a rövid zárlat által okozott kellemetlenségek Magyar ipar! Magyar találmány!

„Folytatólagosan kapcsolható biztosító“ villamos világítás és erőátvitel részére.

Szabadalmazva: Magyarország. 33763, Ausztria 25657, Németbirod. 182059. Angolország 11667. Északamerikai Egyesült Államok 860606. stb. stb.

Kikapcsolva.

Eladó ingatlanok.
 Varga-utca 18. számú 433 négyszögöl nagyságu
házas telek
 ugyanis a Boldog falvai kertben egy 2748 négyszögöl területű
gyümölcsös pajtával
 eladó. Értekezhetni: Piacz-u. 32. I. em. **Szedlák és Vámos** czégnél. Telefon 93.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országut mentén fekvő ugynevezett Nyilas-telepen

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet **Dr. Márton Kálmán** ügyvédnél Piacz-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Légszesz és villamos csillárokat,
 ámpolnákat, falikarokat, menyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készit petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.
 Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.
 A Modern technika óriási fölülmulthatatlan vívmánya a levegő égő légszeszlámpák 50 százalék légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fényvel 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.
 Non Oxid Porcellán **invert** égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalék légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.
 Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.
 Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. szám.

Nagy raktár
 vízvezetéki csövekben, kutkagylókban.
 Zsirbödönök.

Konyha-edények, főző konyhák, kályhák, John-mosógépek.

2375

A „Debreczen”

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legujabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lakodalmi és báli meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó munkálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen” kiadóhivatalában eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen” nyomda
 művezetője.